

пуковник ванр. проф. др Мирослав Талијан, председник комисије
пуковник ванр. проф. др Ранко Лојић, члан комисије
проф. др Дане Субошић, ментор и члан комисије

Оцена докторске дисертације кандидата
мр Славише Крстића, **извештај, д о с т а в љ а .-**

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ**

На основу Одлуке Наставно-научног већа Војне академије, инт. бр. 10-329 од 26.04.2016. године, именовани смо у комисију за оцену докторске дисертације главног полицијског саветника мр Славише Крстића, под називом: **РУКОВОЂЕЊЕ БЕЗБЕДНОСНОМ ЗАШТИТОМ ОДРЕЂЕНИХ ЛИЧНОСТИ И ОБЈЕКТАТА**. С обзиром на то да смо прегледали и проучили дисертацију подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

о прегледу и оцени докторске дисертације кандидата, главног полицијског саветника мр Славише Крстића.

Приказ дисертације

Докторска дисертација главног полицијског саветника мр Славише Крстића под називом: "Руковођење безбедносном заштитом одређених личности и објеката" написана је на 391 страни рачунарски обрађеног текста. Поред текста, као претежне форме рада, дисертација обухвата и 199 табела, пет графичких модела и девет прилога (са седам табела, по једним одорењем за анетирање, анкетним упитником, планом обезбеђења и подсетником, као и са по две скице и шеме).

Приказ рада по деловима

Рад садржи пет целина: (1) Увод, (2) Предговор, (3) главни део, (4) Општи закључак, (5) попис коришћене литературе и (6) прилоге. Следи анализа сваког од тих поглавља.

У првом делу рада, под насловом "Увод", који је обима 12 страна, теоријски су моделовани и идентификовани: проблем, предмет, циљеви, хипотетички оквир, начин истраживања, односно научна и друштвена оправданост истраживања, које је организовано и реализовано у функцији израде предметне докторске дисертације. Суштину онога што се дисертацијом проблематизује представља теоријско моделовање: безбедносне заштите одређених личности и објеката, општег режима руковођења у безбедносним организационим системима, услова припреме и реализације безбедносне заштите одређених личности и објеката, садржаја рада руководиоца на пословима безбедносне заштите одређених личности и објеката (радни профил), знања којима руководиоца на пословима безбедносне заштите одређених личности и објеката треба да влада да би могао успешно да обавља сопствене функционалне дужности (образовни профил) иусаглашавања радног и образовног профила за обављање послова безбедносне

заштите одређених личности и објеката. Због тога је прелиминарно одређен предмет истраживања нижег нивоа општости од наслова, тако да гласи: Утицај руковођења безбедносном заштитом одређених личности и објеката на одређење радног и образовног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака. С тим у вези, нису била позната знања о садржају и структури руковођења безбедносном заштитом одређених личности и објеката и утицај тих категорија на основна и посебна обележја радног и образовног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака. Циљеви пројектованог, организованог и реализованог истраживања које је претходило изради ове дисертације односили су се на идентификацију, систематизацију (сврставање) и објашњење основних обележја руковођења безбедносном заштитом одређених личности и објеката (у виду теоријског модела), као и на усаглашавање радних и образовних профила професионалних војних лица и полицијских службеника који се ангажују на наведеним пословима и задацима, са знањима, вештинама и навикама која за ту сврху треба да имају. Тако пројектованим истраживањем формирана је општа хипотеза која гласи: „Руковођење (планирање, организовање, наређивање, координација и контрола) безбедносном заштитом одређених личности и објеката представља кључни чинилац усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“, из које је дедуковано пет посебних хипотеза, из којих је операционализовано 13 појединачних хипотеза. Тиме је оформљен хипотетички оквир од 19 хипотеза. Начин истраживања је обухватио комплекс метода примерених теоријско-емпиријском истраживању садржаја у домену друштвених и интердисциплинарних наука, у које је сврстан предмет овог истраживања. С тим у вези, од посебног значаја је анкетање 188 испитаника из реда стручњака за безбедносну заштиту одређених личности и објеката, од којих је 96,8% дало научно валидне одговоре, такве да се на њима могу спровести статистичка истраживања. Најзад, научна и друштвена оправданост истраживања су неспорни, имајући у виду растуће потребе за ангажовањем снага безбедности на оваквим пословима и задацима, као и потребу за што ваљанијим образовањем и обуком носилаца безбедносне заштите одређених личности и објеката.

У другом делу рада под насловом "Предговор" који је обима нешто већег од једне стране рачунарски обрађеног текста, кандидат изражава личну мотивацију за израду докторске дисертације на тему руковођења безбедносном заштитом одређених личности и објеката. При томе, повезаност актуелности теме и професионалне оријентације кандидата представљају кључни мотивациони механизам аутора за израду докторске дисертације на наведену тему.

Трећи (главни) део рада, обухвата пет поглавља симетричних посебним хипотезама. Свако од њих представља завршно саопштење верификације одговарајуће посебне хипотезе. Следи анализа сваког од тих поглавља.

Првом целином главног дела рада под насловом: „Планирање као чинилац усаглашавања образовног и радног профила стручњака за заштиту одређених личности и објеката“ верификована је прва посебна хипотеза која гласи: „Планирање безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. До њене верификације се дошло индуктивним путем, верификацијом појединачних хипотеза које су њоме обухваћене и које гласе: „Праћење и процењивање у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“, „Одлучивање у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“ и „Израда планова у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од

кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. Верификацији сваке од појединачних хипотеза посвећена је по једна целина првог поглавља главног дела рада. Унутар сваке од њих, приказани су резултати прикупљања, обраде и анализе података који се односе на индикаторе. Најзад, верификацији сваке појединачне, тиме и прве посебне хипотезе следе ставови о примени наведеног закључка у пракси и правцима будућих истраживања у предметној области.

Другом целином главног дела рада под насловом: „Организовање као чинилац усаглашавања образовног и радног профила стручњака за заштиту одређених личности и објеката“ верификована је друга посебна хипотеза која гласи: „Организовање безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. Као и у случају прве посебне хипотезе, до њене верификације се дошло индуктивним путем, верификацијом све четири појединачне хипотезе које су њоме обухваћене и које гласе: „Нормативно-стручне припреме у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представљају један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“, „Организационо-технолошке припреме у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представљају један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“, „Моралне припреме у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представљају један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“ и „Логистичке припреме у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представљају један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. Доследно претходној целини рада, верификацији сваке од појединачних хипотеза посвећена је по једна целина другог поглавља главног дела рада, унутар којих су приказани резултати прикупљања, обраде и анализе података који се односе на индикаторе. Верификацији сваке појединачне, тиме и друге посебне хипотезе следе ставови о примени изведеног закључка у пракси и правцима будућих истраживања у предметној области.

Трећом целином главног дела рада под насловом: „Командовање као чинилац усаглашавања образовног и радног профила стручњака за заштиту одређених личности и објеката“ верификована је трећа посебна хипотеза која гласи: „Модел командовања безбедносном заштитом одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. Као и у случају претходне две посебне хипотезе, до њене верификације се дошло доследно, верификацијом обе појединачне хипотезе које су њоме обухваћене и које гласе: „Начин издавања наређења у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“, и „Акти наређивања у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представљају један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. Као и у претходним целинама рада, верификацији сваке од појединачних хипотеза посвећена је по једна целина трећег поглавља главног дела рада, унутар којих су приказани резултати прикупљања, обраде и анализе података теоријских и емпиријских истраживања релевантних за индикаторе. Као и у случају претходне две посебне хипотезе, верификацији сваке појединачне, тиме и треће посебне хипотезе, следе ставови о примени наведеног закључка у практичном деловању субјеката

безбедности одређених личности и објеката, као и о правцима будућих истраживања у тој области.

Четвртом целином главног дела рада под насловом: „Координација као чинилац усаглашавања образовног и радног профила стручњака за заштиту одређених личности и објеката“ верификована је четврта посебна хипотеза која гласи: „Координација безбедносном заштитом одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. До њене верификације се дошло индуктивним путем, верификацијом обе појединачне хипотезе које су из ње дедуковане, а које гласе: „Садејство у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“, и „Сарадња у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. Верификацији сваке од тих хипотеза посвећена је по једна целина четвртог поглавља главног дела рада. Унутар сваке од њих, приказани су резултати прикупљања, обраде и анализе података који се односе на релевантне индикаторе. Најзад, верификацији сваке појединачне, тиме и четврте посебне хипотезе следе ставови о примени наведеног закључка у пракси и правцима будућих истраживања у разматраној области.

Петом целином главног дела рада под насловом: „Контрола као чинилац усаглашавања образовног и радног профила стручњака за заштиту одређених личности и објеката“ верификована је пета посебна хипотеза која гласи: „Контрола безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. Као и у случају свих претходних посебних хипотеза, до њене верификације се дошло верификацијом обе појединачне хипотезе које су њоме обухваћене и које гласе: „Унутрашња контрола безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“, и „Спољна контрола безбедносне заштите одређених личности и објеката представља један од кључних чинилаца усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. Као и у претходним целинама рада, верификацији сваке од појединачних хипотеза посвећена је по једна целина петог поглавља главног дела рада, унутар којих су приказани резултати прикупљања, обраде и анализе података теоријских и емпиријских истраживања. Као и у случају свих претходних (посебних) хипотеза, верификацији пете посебне хипотезе, следе ставови о примени наведеног закључка у практичном деловању субјеката безбедности одређених личности и објеката, као и о правцима будућих истраживања у тој области.

У четвртом делу рада под насловом: "Општи закључак", који је обима две стране, аутор на сажет и садржајан начин наводи низ закључака, посредством којих су приказани резултати теоријских и емпиријских истраживања, предлози начина примене закључака до којих се дошло у пракси и предлози за даља истраживања у предметној области. Најважнији закључци односе се на то да је потврђена општа хипотеза, која је изражена ставом: „Руковођење (планирање, организовање, командовање, координација и контрола) безбедносном заштитом одређених личности и објеката представља кључни чинилац усаглашавања образовног и радног профила стручњака за обављање таквих послова и задатака“. При томе, примена наведеног закључка у пракси могућа је области усавршавања студијских програма који се односе на садржаје планирања, организовања (припремања), командовања (наређивања), координације и контроле, матичних високошколских образовних институција, које су образоване за реализацију студијских програма основних

академских, мастер и специјалистичких, односно докторских студија за потребе система одбране и безбедности Републике Србије (Универзитет одбране, Криминалистичко-полицијска академија и др.), као и унапређивања наставних планова и програма стручног оспособљавања и усавршавања припадника Министарства одбране и Војске Србије, односно полицијских службеника МУП РС, БИА и других субјеката безбедносне заштите одређених личности и објеката. С друге стране, правци будућих истраживања у области безбедносне заштите одређених личности и објеката, према аутору, усмерени су ка оптимизацији учинка руководилаца надлежних за безбедносну заштиту одређених личности и објеката у домену функција руковођења, односно садржају рада руководилаца. С тим у вези, како би учинак руководилаца био што бољи, они треба да буду способни, компетентни и мотивисани за обављање властитих службених дужности. С тим у вези су кључни правци истраживања у овој области мерење и праћење кључних индикатора перформанси руководилаца које су релевантне за планирање, организовање, командовање, координацију и контролу безбедносне заштите одређених личности и објеката.

У петом делу рада под насловом „Литература“, кандидат је навео да је у изради докторске дисертације користио 186 библиографских јединица, која структуром и садржајем одговара предмету истраживања. При томе је значајно навести да је међу библиографским јединицама коришћена и инострана литература, што се аргументује чињеницом да 47 референци представља дела иностраних аутора. Од посебног значаја је и чињеница да је свака од наведених референци цитирана у тексту дисертације, као и да у попису литературе нема референци које нису цитиране у фуснотама. При томе, од значаја је податак о умешном коришћењу документационе подлоге у сврху аргументовања тврдњи и верификације хипотеза уопште, о чему сведочи да рад садржи 356 фуснота.

У шестом делу рада под насловом „Прилози“, аутор наводи девет веома значајних прилога, укупног обима 39 страна. Првим од њих, аутор приказује основна статистичка обележја испитаника, који су анкетирани у сврху прикупљања података у функцији емпиријског дела истраживања. Други се односи на Одобрење министра унутрашњих послова за анкетирање полицијских Министарства унутрашњих послова Републике Србије. Трећи међу њима се односи на образац анкетног упитника. Четврти прилог представља табеларни приказ плана ангажовања снага и средстава конкретног ангажовања надлежних органа, организација, односно њихових организационих јединица на пословима безбедносне заштите одређених личности и објеката. Пети и шести прилог се односе на скице распореда снага и возила у моторизованој формацији, односно распореда припадника непосредне физичке заштите одређеног лица у пешачкој формацији (респективно). Томе следе седми и осми прилог, који се односе на шеме распореда снага за безбедносну заштиту одређеног објекта, односно распореда непосредног физичког обезбеђења у зависности од броја пратилаца (респективно). Најзад, девети прилог се односи на подсетник за сарадњу руководиоца безбедносне заштите одређених личности и објеката са службама протокола председника Републике, председника Владе, председника Народне Скупштине, Министарства спољних послова, иностраним протоколима и службама безбедности, Војском Србије и протоколом аеродрома „Никола Тесла“.

Оцена дисертације

Докторска дисертација главног полицијског саветника мр Славише Крстића под називом: "Руковођење безбедносном заштитом одређених личности и објеката" резултат је самосталног научног рада, спроведеног теоријско-емпиријским истраживањем. Проблем, предмет, циљеви, хипотетички оквир, начин и оправданост истраживања, посебно адекватна примена научних метода, као и остварени резултати у вези верификације

хипотеза, показују несумњив научно-истраживачки допринос дисертације кандидата у области ратне вештине, која у све већој мери закупа пажњу научне, стручне, али и јавности уопште, како у нашој, тако и у великом броју страних држава и коалиција, посебно оних чија безбедност је угрожена тероризмом и другим облицима насиља.

Научни допринос дисертације огледа се у томе што се реализованим истраживањем дошло до бројних и значајних закључака о утицају које специфичности: (1) планирања, (2) организовања (припремања), (3) командовања (наређивања), (4) координације и контроле безбедносне заштите одређених личности и објеката, испољавају на радни и образовни профил стручњака за обављање таквих послова и задатака. Наведени закључци се односе на то да радни и образовни профил руководиоца и извршилаца послова и задатака безбедносне заштите одређених личности и објеката зависи од:

1. врста и обима безбедносних података, одлука, планова и времена њихове израде, садржаја нормативно-стручних, организационо-технолошких, моралних и логистичких припрема, начина издавања наређења и садржаја акта наређивања, међусобног координирања рада и унутрашње и спољне контроле,
2. радњи и поступака које приликом праћења и процењивања, одлучивања, израде планова безбедносне заштите, нормативно-стручних, организационо-технолошких, моралних и логистичких припрема, наређивања и израде свих наредбодавних аката, садејства, сарадње, као и унутрашње и спољне контроле које предузимају током и поводом службених ангажовања,
3. специфичности знања која они треба да поседују у областима праћења и процењивања, одлучивања, израде планова, нормативно-стручних, организационо-технолошких, моралних и логистичких припрема, издавања наређења и израде наредбодавних аката, временских и просторних обележја садејства и сарадње, као и њиховог документовања, односно унутрашње и спољне контроле,
4. нових модела обезбеђења одређених личности и објеката који су развијени предметном дисертацијом, као потпунији, доследнији и исцрпнији од постојећих модела.

С друге стране, дисертацијом се дошло до сазнања да у наставним плановима и програмима, као и у литератури релевантној за похађање студија Војне академије и Криминалистичко-полицијске академије нису заступљени садржаји који се директно односе на праћење и процењивање, одлучивање, израду планова, припрему и реализацију нормативно-стручних, организационо-технолошких, моралних и логистичких припрема, издавања наређења и израду аката наређивања, остваривање садејства и сарадње, односно припрему и реализовање унутрашње и спољне контроле обезбеђења одређених личности и објеката. Наиме, садржаји наведених теоријско-сазнајних области управљачке функције безбедносне организације, које обухватају планирање, организовање, командовање, координацију и контролу могу индиректно да се односе и на ту област. С тим у вези је неходно да се наведени управљачки садржаји буду на ваљанији начин заступљени у студијским и наставним плановима и програмима Војне академије и Криминалистичко-полицијске академије, као и да томе буде прилагођена наставна литература, што ће у значајној мери допринети усаглашавању радног и образовног профила стручњака за безбедносну заштиту одређених личности и објеката.

Даље, у опису послова садржаним формацијом и систематизацијом радних места надлежних државних органа и организација није прецизирано које службене радње подразумевају припрему и реализацију нормативно-стручних, организационо-технолошких, моралних и логистичких припрема, издавања наређења и израду аката наређивања, остваривање садејства и сарадње, односно припрему и реализовање унутрашње и спољне контроле безбедносне заштите одређених личности и објеката, због

чега надлежни руководиоци приступају овим службеним радњама на основу властитог знања, искуства и процене, што свакако треба променити. Наведено је могуће недвосмисленом идентификацијом садржаја и обима наведених функција руковођења у делокругу рада (рубрика „Опис послова“) аката о систематизацији радних места адлежних државних органа и организација. То ће у великој мери допринети усаглашавању радних и образовних профила стручњака за безбедносну заштиту одређених личности и објеката.

Најзад, емпиријским истраживањем дошло се до закључка да руководиоци снага за безбедносну заштиту одређених личности и објеката треба да поседују обимна и специфична знања и способности из домена праћења и процењивања, одлучивања и израде планова, нормативно-стручних, организационо-технолошких, моралних и логистичких припрема, командовања, садејства и сарадње, унутрашње контроле, при чему та знања, према већини испитаника, у великој мери (много, тј. $66,67\% < x \leq 100\%$) утичу на радни и образовни профил стручњака за обављање таквих послова и задатака, док у случају спољне контроле, мера утицаја варира између средње ($33,33\% < x \leq 66,67\%$) и велике (много ($66,67\% < x \leq 100\%$)).

У вези са свим наведеним, аутор је указао и на области и начине примене наведених закључка у пракси, с једне стране и правце будућих истраживања у предметној области, с друге стране. Наиме, примена наведених закључака у пракси могућа је у области унапређивања студијских програма који се односе на функције руковођења (планирање, организовање, командовање, координација и контрола), матичних високошколских образовних институција, које су формиране за образовање високообразованог кадра за потребе система одбране и безбедности Републике Србије (Универзитет одбране, Криминалистичко-полицијска академија и др.), као и усавршавања наставних планова и програма стручне обуке (оспособљавања и усавршавања) припадника МО и ВС, односно полицијских службеника МУП РС, радника БИА и других субјеката заштите безбедности одређених личности и објеката. Најзад, према аутору, правци будућих истраживања у предметној области орјентисани су ка оптимизацији учинка руководиоца надлежних за безбедносну заштиту одређених личности и објеката у домену планирања, организовања, командовања, координације и контроле. Наиме, да би максимизирали ефекте предметне активности из домена руковођења, наведени руководиоци треба да буду способни, компетентни и мотивисани. С тим у вези је потребно мерити и пратити кључне индикаторе њихових перформанси које су од значаја за планирање, организовање, командовање, координацију и контролу у функцији безбедносне заштите одређених личности и објеката. Управо идентификација наведених индикатора представља кључни правац истраживања у овој области.

ЗАКЉУЧАК

Комисија једногласно оцењује да докторска дисертација главног полицијског саветника мр Славише Крстића под називом: "Руковођење безбедносном заштитом одређених личности и објеката" представља самосталан научни рад аутора, да садржи значајан теоријски и практични допринос, због чега с великим задовољством предлаже Наставно-научном већу Војне академије Универзитета одбране да прихвати овакву оцену, одобри и закаже одбрану наведене дисертације пред комисијом у истом саставу.

Београд, 26.05.2016. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. др Мирослав Талијан, пуковник, ванредни професор Војне академије Универзитета одбране у Београду, председник

Мирослав Талијан

2. др Ранко Лојић, пуковник, ванредни професор Војне академије Универзитета одбране у Београду, члан

Ранко Лојић

3. др Дане Субошић, редовни професор Криминалистичко-полицијске академије у Београду, ментор

Дане Субошић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА ЉУДСКЕ РЕСУРСЕ
ВОЈНА АКАДЕМИЈА
М.п. Бр. 34-361
26.05.2016 20.....ГДА
БЕОГРАД